

Pamätník padlým v 2. svetovej vojne v SENICI.

Vojnový hrob a pomník rumunským vojakom, ktorí položili životy pri oslobodzovaní Senice.

(kategória: nie je v zozname NKP)

Rozmery pomníka: v = 500cm

Umiestnenie: Mestský cintorín, Brezová 872/2, 905 01 Senica.

Materiál: Hoříčský pieskovec, betón, umelý kameň – liate terazzo, cararský mramor

Podľa pamätnej tabule na pomníku ho dal postaviť Mestský národný výbor (Ms N V) rumunským vojakom – osloboditeľom.

Kamenná architektonická koncepcia dvojhrobu s náhrobníkom v tvare stupňovitého pylónu so sochárskou výzdobou vysokého reliéfu a nápisovou tabuľou. Pripomína monumentálne architektonicko-sochárske formy zač. 20 storočia.

Na betónovom základe stojí z pieskovca vybudovaný stupňový sokel - náhrobný kameň v tvare vysokého kvadratického pylónu (každý stupeň tvorí jeden monolit kameňa).

Na treťom stupni je spredu realisticky vysekaná vo vysokom reliéfe figurálna priestorová kompozícia troch uniformovaných (rumunských) vojakov. Z nich jeden pridržia raneného, ležiaceho a zomierajúceho vojaka. Sochárske stvárnenie je realistické, kvalitné a ručne sekané kamenárskymi dlátami tzv. „zubáky, šalírky, ploché a štokovacie“.

Nad nimi na štvrtom stupni je vysekaný dátum oslobodenia mesta Senica: 7. IV. 1945. Pod nim je pomocou novších skrutiek osadená biela pamätná nápisová tabuľa z carrarského mramoru. Biela mramorová platňa je vizuálne nekompatibilná s pamiatkou a môže byť sekundárna. Ostro kontrastuje s okolitým povrchom. Písmo na nej je vysekané veľkou tlačenu kolmou latinkou s bezpätkovou kurzívou s väčším rozponom.

Pôvodne zlátené písmená sú kolorované zoxidovanou bronzovou farbou. Z nej vysublímovaná modrá medenka je hlboko vpitá v hmote mramoru. Zaujímavosťou je na tabuli dodatočné dosekanie rozdvojníka so slovom „sovietskych“. Udialo sa to zrejme v období silnej „normalizácie“ a upevňovaní medzinárodného zväzku so Sovietskym zväzom po roku 1968. Na vrchnom piatom stupni je vysekaný symbol mieru v podobe holubice nad zemeguľou.

Hmota náhrobných platní a stredovej obruby je vyhotovená z odlišného materiálu (liate terrazzo), umelého kameňa sivej farebnosti. Poveternostnými vplyvmi má vymytý povrch cementového spojiva.

Pomník sa nachádza v narušenom stave spôsobenom prirodzeným zvetraním povrchu, zanedbanou a nevhodnou údržbou a sekundárnymi zásahmi. Mechanické poškodenie hmoty je výrazné najmä na exponovaných partiách a v miestach spojov – úlomky a neodborné doplnenie hmoty kameňa šedou cementovou maltou.

Hrobová obruba pod platňou je v zemi „sadnutá“ a platne na nej sa preklápajú. Pri väčšom zaťažení hrozí ich prasknutie.

Ostatný povrch kameňa je prirodzene zvetraný spôsobom postupného ubúdania spojiva vplyvom vymývania atmosférickými zrážkami a vymrzaním (spodný stupeň zľava má vypadané väčšie množstvo skorodovanej kamennej hmoty).

Povrch je okrem vymytého povrchu pokrytý hrubými vrstvami nečistôt, chemicky viazaného tmavého uhlíkového sedimentu a mikroflóry (zelené machy, zelenookrové lišajníky), ktoré skresľujú farebnosť a charakter povrchu.

Samotná pamiatka sa nachádza v nechránenom otvorenom priestore s bujnou vegetáciou. Tá sa podieľa k znečisteniu a zvetraniu povrchu už aj tak porézneho pieskovca (zvýšená absorpcia nečistôt).

Zámerom a cieľom reštaurovania bude rehabilitovať hmotnú a historickú podstatu pamiatky – pomníka , pre mesto s významnou vojnovou tematikou. Zároveň obnoviť pôvodný výtvarný výraz pamiatky. Preto bude postup a technológia reštaurovania prebiehať spôsobom, ktorý v skratke zahŕňa:

1. Základné očistenie pomníka od depozitu, machov, plesní a lišajníkov a sekundárnych tmelov, doplnkov (mechanicky, chemicky)
2. Statické zabezpečenie častí, ktoré by sa mohli počas prác poškodiť (mechanicky, petrifikácia,..)
3. Čistenie pomníka od uhľíkových depozitov a nečistôt (chemicky, mokrým procesom)
4. Odsol'ovanie silne znečistených miest (dočisťovanie vztláním cez kapiláry).
5. Vyhubenie mikroorganizmov celoplošne naneseným prípravkom pre likvidáciu biologických nečistôt
6. Konzervovanie a petrifikácia hmoty organokremičitanmi.
7. Tmelenie a rekonštrukcia poškodených častí umelým kameňom.
8. Obnova zlátenia písma nápisovej tabule, impregnácia.
9. Retuš povrchu novovzniknutých tmelov štruktúrou a farebným zjednotením s farebnosťou pomníka
10. Oprava špárovania segmentov tmelom - originálnym spôsobom
11. Záverečná hydrofobizácia a konzervácia pomníka

FOTODOKUMENTÁCIA:

